

Sennaatti

Helsinki



HELSINGIN YLIOPISTO



# KUMPULANMÄEN

## arkkitehtuurikutsukilpailu

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA | 7.10.2019



# SISÄLTÖ

<b>1 KILPAILUKUTSU</b>	<b>4</b>
1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus	4
1.2 Kilpailusta ilmoittaminen	4
1.3 Osallistujien valinta	4
1.4 Palkkio	4
1.5 Tuomaristo	5
1.6 Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelman hyväksyminen	5
1.7 Kilpailun kulku	5
1.8 Kilpailuehdotukset	5
<b>2 KILPAILUN TAVOITTEET JA SUUNNITTELUOHJEET</b>	<b>6</b>
<b>3 KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET</b>	<b>7</b>
<b>4 YLEISARVOSTELU</b>	<b>8</b>
<b>5 EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU</b>	<b>11</b>
<b>6 KILPAILUN TULOS</b>	<b>28</b>
6.1 Tuomariston päätös	28
6.2 Tuomariston suositukset	28
6.3 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus	29
6.4 Tekijätietojen avaus	30

# 1 KILPAILUKUTSU

## 1.1 KILPAILUN JÄRJESTÄJÄ, LUONNE JA TARKOITUS

Senaatti-kiinteistöt, Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy ja Helsingin kaupunki järjestivät arkkitehtuurikutsukilpailun, jonka kohteena oli Kumpulanmäen itään ja kaakkoon suuntautuva rinne. Kilpailualue rajautuu kampusrakennuksiin, Vallilanlaaksoon ja Kustaa Vaasan tiehen. Kilpailu oli luonteeltaan ideakilpailu ja se järjestettiin yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kanssa liiton kilpailusääntöjen mukaisesti.

Tarkoituksena on liittää Kumpulanmäki osaksi lähiympäristön kehittyvää ja täydentyvää kaupunkirakennetta, osaksi kantakaupunkia. Tavoitteena on uusi julkisivu, jonka Kumpulanmäki muodostaa Kustaa Vaasan tien suuntaan.

Kilpailulla haettiin kokonaisratkaisua, jossa alueelle osoitetaan asumista, toimi- ja liiketilaa, puistoa sekä tarvittavat pysäköinti- ja liikenneratkaisut. Uudella maankäytöllä pyritään tukemaan ja aktivoimaan Kumpulanmäen kehitystä elävänä ja monipuolisena kaupunginosana ottaen huomioon alueen liittyminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön.

Kilpailun tavoitteena oli laatia Kumpulanmäen itä- ja kaakkoisrinteiden kokonaisvaltainen, toteuttamiskelpoinen suunnitelma, jonka pohjalta alueen kehittämistä voidaan tulevaisuudessa ohjata. Tarkoituksena on, että voittanutta kilpailuehdotusta kehitetään kilpailun jälkeen maanomistajien ja Helsingin kaupungin ohjauksessa asemakaavan viitesuunnitelmaksi.

## 1.2 KILPAILUSTA ILMOITTAMINEN

Kilpailussa noudatettiin hankintalain säännöksiä. Hankintailmoitus julkaistiin HILMA-palvelussa. Lisäksi kilpailusta ilmoitettiin Suomen Arkkitehtiliiton verkkosivujen kilpailukalenterissa ja Arkkitehtiutisissa.

## 1.3 OSALLISTUJIEN VALINTA

Määräaikaan mennessä ilmoittautuneiden ja kelpoisuusvaatimukset täyttävien kilpailuryhmien joukosta arvottiin mukaan kutsukilpailuun viisi (5) työryhmää.

Valituksi tulivat seuraavat työryhmät:

- Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy
- Arkkitehtitoimisto Heikki Viiri Oy
- Schauman Nordgren Architects
- JKMM Arkkitehdit
- Arkkitehdit Rudanko Kankkunen Oy

## 1.4 PALKKIO

Kullekin kilpailuun osallistuneelle ja hyväksytyyn kilpailuehdotuksen jättäneelle kilpailuun kutsutulle työryhmälle maksetaan palkkiona 25 000 euroa (+alv 24 %).

Palkkio maksetaan Suomen Arkkitehtiliiton kautta ja siitä pidätetään 10 % tuomaristoon kuuluvan asiantuntijajäsenen palkkiota ja muita kuluja varten.

## 1.5 TUOMARISTO

Kilpailun tuomaristoon kuuluvat

Kilpailun järjestäjien nimeäminä:

- *Pirjo Ranta* (pj) Helsingin Yliopisto, Arkkitehti
- *Jaana Ihalainen* Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy, Toimitusjohtaja
- *Mauri Sahi* Senaatti-kiinteistöt, Johtaja, Kiinteistökehitys ja -myynti
- *Juha Lemström* Senaatti-kiinteistöt, Operatiivinen johtaja
- *Marja Piimies* Helsingin kaupunki, Asemakaavapäällikkö
- *Salla Hoppu* Helsingin kaupunki, Arkkitehti, Asemakaavoitus

Kilpailijoiden nimeämänä:

- *Selina Anttinen* Arkkitehti SAFA

Tuomaristo kokoontui kolme kertaa (29.8.2019, 16.9.2019 ja 7.10.2019).

Tuomaristo kuuli ehdotuksia arvioidessaan seuraavia asiantuntijoita:

- *Tuomo Näränen* Helsingin kaupunki, Maisema-arkkitehti
- *Riikka Österlund* Helsingin kaupunki, Liikenneinsinööri

Asiantuntijat ja kilpailun sihteeri eivät osallistuneet päätöksentekoon. Kilpailun sihteerinä toimi arkkitehti SAFA *Annina Vainio*, Sitowise Oy.

## 1.6 KILPAILUN SÄÄNNÖT JA KILPAILUOHJELMAN HYVÄKSYMINEEN

Kilpailussa noudatettiin Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä.

## 1.7 KILPAILUN KULKU

### Ilmoittautuminen

Hankintailmoitus julkaistiin HILMA-palvelussa 13.2.2019. Ilmoittautumisasiakirjat liitteineen tuli jättää sähköisinä Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaaliin 3.4.2019 mennessä. Kilpailijoille ilmoitettiin valinnasta 10.4.2019.

### Kilpailuseminaari

Kilpailun järjestäjät esittelivät kilpailutehtävää kilpailuun valituille työryhmille Dynamicum-talossa Kumpulanmäellä järjestetyssä kilpailuseminaarissa 6.5.2019. Jokaisesta kilpailuun osallistuvasta työryhmästä vähintään yksi henkilö osallistui kilpailuseminaan. Kilpailuseminaarin esitykset julkaistiin projektipankissa.

### Kilpailua koskevat kysymykset ja lisätiedot

Kilpailijoilla oli mahdollisuus esittää kilpailua koskevia kysymyksiä. Kysymykset tuli esittää 5.6.2019 mennessä. Kysymykset ja kilpailun järjestäjien niihin antamat vastaukset julkaistiin projektipankissa 14.6.2019.

## 1.8 KILPAILUEHDOTUKSET

Kilpailuun saapui määräaikaan 21.8.2019 mennessä ehdotukset kaikilta kilpailuun valitulta viideltä työryhmältä. Ehdotukset numeroitiin satunnaisessa järjestyksessä.

1. Banana Split
2. Bolwerk
3. Sykloni
4. Go go
5. Kaupungin porteilla – Tiedon portailla

Kaikki kilpailuehdotukset julkaistiin kilpailuajan umpeuttua nimimerkillä varustettuina Helsingin kaupungin Kerrokantasi-palvelussa, <https://kerrokantasi.hel.fi>, jossa yleisöllä oli mahdollisuus kommentoida ehdotuksia ennen palkintolautakunnan ratkaisua.

## 2 KILPAILUN TAVOITTEET JA SUUNNITTELUOHJEET

Kilpailun tavoitteena oli löytää kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti sekä arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen kokonaissuunnitelma Kumpulanmäen rakentamattomien tonttien ja alueiden kehittämiseksi. Uuden rakentamisen tuli asettua luontevasti rinnemaastoon ja muodostaa vetovoimaista kaupunkitilaa ja korttelirakennetta, joka liittyy kampusalueen ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Lisäksi suunnitelman tuli olla liikenteellisesti toimiva ja toteutuskelpoinen.

Alueelle tuli suunnitella 60 000-80 000 k-m<sup>2</sup> asumista ja yksi noin 10 000 k-m<sup>2</sup> kokoinen toimitilakokonaisuus. Lisäksi alueelle tuli esittää pientoimistoja ja startup- ja coworking -tiloja. Alueelle tuli sijoittaa yksi noin 800 k-m<sup>2</sup> päivittäistavarakauppa. Lisäksi rakennusten maantasokerrokseen saattoi esittää kaupallisia palveluita. Alueelle tuli suunnitella noin 1 200 k-m<sup>2</sup> suuruinen yksityinen päiväkotikoti.

Suunnittelussa oli huomioitava riittävä melusuojaus rakennukseen sijoitettavien toimintojen mukaan. Physicum-rakennuksen katolla sijaitsevan tutkan (valkoinen pallo) korkeusasema rajoittaa ympäröivien rakennusten korkeutta 200 metrin säteellä. Ylin sallittu rakentamisen korkeus oli siten +52.700 (N2000). Korttelirakenteen tuli mahdollistaa kiihdytinlaboratorion toiminta.

Kilpailuehdotuksessa tuli osoittaa esteettömät reitit suunniteltavien asuinkortteleiden ja julkisen liikenteen pysäkkien välille. Kustaa Vaasan tien ylitys tuli järjestää katutasossa. Olevat kadut tuli säilyttää nykyisellään. Kustaa Vaasan tielle ei saanut osoittaa liittymää. Toimintojen edellyttämä pysäköinti tuli ratkaista kilpailualueella.



# 3 KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET

Kilpailuehdotuksen tuli olla arkkitehtonisesti ja maisema-arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja kilpailuohjelmassa esitettyjen tavoitteiden ja suunnitteluohjeiden mukainen.

Kilpailun tuomaristo painotti ehdotusten arvioinnissa seuraavia seikkoja:

## **Kaupunkikuva**

- Sovittaminen kaupunkikuvaan ja kaukomaisemaan
- Suhde olevaan rakennettuun- ja luonnonympäristöön

## **Korttelirakenne**

- Sovittaminen rinnemaastoon, tasoerojen hyödyntäminen
- Urbaani ja tehokas korttelirakenne

## **Toiminnallisuus**

- Mielenkiintoinen ja monimuotoinen kaupunkitila
- Elävä eri vuorokauden- ja vuodenaikoina

## **Liikenne**

- Vahvistaa kävely- ja pyöräily-yhteyksiä Kumpulanmäelle
- Yhteydet oleville ja suunnitelluille joukkoliikennepysäkeille
- Esteettömyys
- Pysäköintiratkaisu

## **Toteutettavuus**

- Teknis-taloudellinen toteutettavuus
- Ilmanlaatu- ja meluvaikutusten huomioiminen

Kokonaisratkaisun ansioita pidettiin tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheettömyyttä. Arvostelussa otettiin huomioon myös ehdotusten kehityskelpoisuus.

## 4 YLEISARVOSTELU

Kilpailu tuotti viisi erilaista ehdotusta, jotka avasivat suunnittelutehtävän haasteita monipuolisesti eri näkökulmista. Niiden avulla pystyttiin hyvin arvioimaan suunnittelualueen mahdollisuuksia. Ehdotukset olivat pääosin huolella tutkittu, korkeatasoisia ja kilpailuohjelmassa esitettyihin tavoitteisiin hyvin vastaavia. Osassa ehdotuksista kokonaisuuden arkkitehtoniseen ja maisema-arkkitehtoniseen luonteeseen ja laatuun oli vaikea päästä kiinni luonnosmaisen esityksen kautta. Toisaalta tuomaristo tiedosti ideakilpailun luonteen ja pääpaino ehdotusten arvostelussa oli kokonaisratkaisussa. Missään ehdotuksessa ei onnistuttu ratkaisemaan kaikkia kilpailutehtävän keskeisiä haasteita ja arvioinnissa otettiin huomioon myös ehdotusten kehityskelpoisuus.

### Kaupunkikuva

- [Sovittaminen kaupunkikuvaan ja kaukomaisemaan](#)
- [Suhde olevaan rakennettuun- ja luonnonympäristöön](#)

Rakentamisen laajuus ja korttelirakenteen tehokkuus vaihtelivat ehdotusten välillä. Ulottamalla rakenne pitkälle etelään, lähelle suunnittelualueen ohjeellista rajaa, oli osassa ehdotuksia luotu selkeä uusi rakennettu julksivu kantakaupungista katsottuna. Tämän koettiin ehdotuksessa ”Banana Split” hienolla tavalla liittävän uuden korttelirakenteen osaksi kantakaupunkia. Toisaalta tuomaristo arvosti ehdotuksia, joissa Nylanderin puiston maisemallisesti tärkeää lehtipuuvyöhykettä ja avokallioaluetta säästettiin laajemmin paikallisia erityispiirteitä sekä vehreän Vallilanlaakson tilallista rajautumista kantakaupunkiin päin korostaen. Näin koettiin alueen myös kokonaisuutena parhaiten säilyttävän puistomaisen luonteensa. Uuden korttelirakenteen pihat tulevat kuitenkin olemaan selkeästi rakennettuja pihvoja, joissa viherrakenne väistämättä pirstaloituu.

Monissa ehdotuksista suhde yliopistokampukseen oli jäänyt irralliseksi ja Pietari Kalmin kadulle taka- tai huoltopihan luonne. Osassa näistä ehdotuksista uusi korttelirakenne oli kiinnostava, mutta itsellinen ratkaisu, jossa uusi rakenne muodostaa muurin nykyisen rakenteen eteen. Kiinnostavampana pidettiin ratkaisuja, jotka tunnustivat yliopiston roolin alueen identiteetin ja fyysisen rakenteen ytimessä ja joissa uusi rakenne muodostui

jalustaksi olevalle rakenteelle. Ehdotus ”Kaupungin porteilla – Tiedon portailla” oli tarkastellut näistä näkökulmista lähiympäristöä analyttisimmin ja onnistuneesti. Siinä oli parhaiten tunnistettu yliopiston rooli alueen sydämessä ja lähdetty uudella rakenteella nivomaan kokonaisuudesta elävää ja toiminnallisesti monipuolista kampusympäristöä.

Kustaa Vaasan tien kaupunkibulevardin luonnetta oli ehdotuksissa tutkittu monipuolisesti. Osassa ehdotuksista oli esitetty varsin laajasti liikennealueelle avautuvaa ulkotilaa, istutettuja aukioita, vihertaskuja sekä Kustaa Vaasan tien ja Pietari Kalmin kadun kulmaan rajautuvia laajempia aukiotiloja. Rajanveto kaupunkimaisen tiiviisti rajautuvan katutilan ja oleviin luonnonelementteihin tukeutuvan ratkaisun välillä oli monessa ehdotuksessa ollut vaikeaa ja osin ristiriitaisesti esitetty. Paikallisten erityispiirteiden, kuten puiden ja kallioleikkausten ottamista osaksi kaupunkibulevardia pidettiin kiinnostavana ja toivottavana ratkaisuna. Bulevardiin liittyvien aukiomaisten tilojen laajuus ja käytettävyys tulee kuitenkin jatkossa harkita tarkkaan. Parhaimmillaan muutamalla hienovaraisella eleellä saadaan bulevardin varteen vahva paikan henki ja aukiomaiset yhteydet kampukselle rikastuttamaan myös katutilaa. Virkistykseen käytettävät ulkotilat toimivat paremmin melulta suojaetuilla alueilla, muualla kuin bulevardin varrella. Kustaa Vaasan tietä myötäilevää kohtuullisen tiiviisti rajautuvaa rakennusrintamaa pidettiin lähtökohtaisesti parhaana ratkaisuna.

Kustaa Vaasan tien varren kevyen liikenteen korkolinjat sekä liiketilojen huolto osoittautuivat haastaviksi järjestää. Kustaa Vaasan tieltä voisi jatkossa tutkia otettavan korkeintaan suuntaisliittymän, mutta senkin ratkaiseminen voi osoittautua käytännössä mahdottomaksi. Kadun varren liiketilat tulevaan kuitenkin olemaan ratkaisevassa asemassa bulevardin onnistumisen kannalta. Hankalat ja kalliit maanalaisiin tai hissiyhteyksiin perustuvat huoltojärjestelyt tunnistettiin ristiriitaisiksi elävän bulevardimiljöön toteutumisen kannalta. Liiketilojen huoltoratkaisun ratkaiseminen kestäväällä tavalla jääkin keskeiseksi jatkosuunnittelun haasteeksi. Kaupunkibulevardien liiketilat tulevat todennäköisimmin kehittymään aktiivisimpaan vaiheeseensa viiveellä, eikä niillä välttämättä aina ole tarpeeksi vetovoimaa. Näin ollen myös



rakennusten massoittelem ja julkisivujen tulisi tuoda mielenkiintoa rakenteeseen ja rakentamisen sekä ulkotilojen laadun olla korkeaa.

### Korttelirakenne

- Sovittaminen rinnemaastoon, tasoerojen hyödyntäminen
- Urbaani ja tehokas korttelirakenne

Ehdotuksissa oli huomioitu rinteiden tuomat mahdollisuudet. Rinnettä pitkin nousevat kerrokselliset rakenteet toivat parhaiten näkyviin maaston erityispiirteet. Tätä ominaisuutta olisi ehdotuksissa voinut korostaa enemmänkin. Kortteliratkaisut olivat yleisellä tasolla mittakaavaltaan alueelle sopivia. Keskinäiset kerrosalaerot eivät muodostuneet merkityksellisiksi. Toisaalta korttelirakenteen urbaanisuus ja tehokkuus mahdollistavat laajempien yhtenäisten viheralueiden säilyttämisen. Näiden ekologiset ja virkistykelliset arvot myös tunnustettiin. Kaikissa ehdotuksissa oli huomioitu rakentamisen maksimikorkeus.

Ehdotukset ”Banana Split”, ”Sykloni” ja ”Bolwerk” perustuivat väljempään tai puoliavoimeen suurkorttelirakenteeseen, joissa nähtiin myös esikaupunkimaisia piirteitä. Ehdotukset ”Go go” ja ”Kaupungin porteilla – Tiedon portailla” rakensivat jyrkemmän rajan kompaktin korttelirakenteen ja luonnonympäristön välille. Yliopistonmäen koordinaatistoa jatkavia korttelirakenteita pidettiin lähtökohtaisesti onnistuneimpina.

Maisemasuunnittelu oli monissa ehdotuksissa korkeatasoista ja alueen luonteeseen sopivaa. Useissa ehdotuksissa on tiiviin rakentamisen vastapainoksi esitetty säilytettävän maanvaraisia pihonja, jotka mahdollistavat jatkossa suureksi kasvavat puut ja tukevat monipuolisten puistomaisten pihonjen syntyä. Tämä piirre olisi oleellista säilyttää myös jatkossa.

### Toiminnallisuus

- Mielenkiintoinen ja monimuotoinen kaupunkitila
- Elävä eri vuorokauden- ja vuodenaikoina

Uusien korttelirakenteiden sisälle oli ansiokkaasti esitetty eriluonteisia kaupunkitiloja. Näiden luonne vaihteli rakennetusta luonnonmukaisempaan ja tiivistä avoimempaan. Ongelmalliseksi osoittautui uuden rakenteen ja yliopistokampuksen yhteen nivominen. Raja suurimitakaavaisten yliopistorakennusten ja uuden korttelirakenteen välillä jäi usein toteavaksi, jopa tyyliksi.

Palvelujen sijoittumisella on osaltaan mahdollista tukea elävän ja aktiivisen kampusmiljöön syntymistä. Päivittäistavarakaupan sijainniksi oli ehdotuksissa vaihtelevasti esitetty Pietari Kalminkadun eteläpäätä, joka tulee hyvin kampuksen ytimen aktiivisuutta ja saavutettavuutta Vallilanlaaksosta. Myös alueen pohjoisosaa sekä Kustaa Vaasan tien varsi ovat sijainteina perusteltuja, vaikkakin huoltoyhteydet Kustaa Vaasan tielle ovat haastavat järjestää. Jatkossa päivittäistavarakaupan sijainnissa on arvioitava eri painotukset ja saavutettavuus Kustaa Vaasan tieltä, kampusalueelta että Vallilanlaaksosta lähesyttävässä. Kauppa tarvitsee myös näkyvyyttä Kustaa Vaasan tielle. Päiväkoti on kaikissa ehdotuksissa esitetty perustellusti suunnittelualueen eteläosaan metsäluontoa piha-alueena hyödyntäen. Ehdotuksessa ”Kaupungin porteilla - Tiedon portailla” päiväkoti on esitetty itsenäisenä rakennuksena, muissa ehdotuksissa päiväkoti oli esitetty rakennettavan asuinrakennuksen kivijalkaan.

Toimistotilan sijainniksi oli ehdotuksissa esitetty alueen pohjoisosan sisäänkäyntiä Kustaa Vaasan tien ja Pietari Kalmin kadun liittymässä tai Dynamicumin kaakkoispuolta. Molempia sijainteja pidettiin mahdollisina. Eteläosan kampusrakennuksiin liitetty uusi toimistorakennus ei useissa ehdotuksissa onnistunut tuottamaan kutsuvaa kevyen liikenteen yhteyttä Vallilanlaaksoon. Jatkosuunnittelussa yliopisto- ja tutkimuslaitosten läheisyydessä tulee tarkistaa uudisrakennusten mahdolliset käyttötarkoitukset. Co-working tiloja ja pieniä liiketiloja on osassa ehdotuksista esitetty onnistuneesti Pietari Kalmin kadulle ja kampukselle avautuen.

## Liikenne

- Vahvistaa kävely- ja pyöräily-yhteyksiä Kumpulammalle
- Yhteydet oleville ja suunnitelluille joukkoliikennepysäkeille
- Esteettömyys
- Pysäköintiratkaisut

Alueellisia kävely- ja pyöräily-yhteyksiä sekä yhteyksiä oleville ja suunnitelluille joukkoliikenteen pysäkeille oli kehitetty ja tutkittu kilpailuvaiheessa riittävällä tasolla. Esteettömät yhteydet Kustaa Vaasan tieltä Pietari Kalmin kadulle on monessa ehdotuksessa esitetty toteutettavan perustellusti sisäyhteyksinä. Näiden ympärivuorokautiseen käyttömukavuuteen tulee jatkossa kiinnittää huomiota. Moniin ehdotuksiin jäi esteettömien alueen sisäisten yhteyksien sekä huolto- ja tulvareittien osalta tarkistettavaa. Uuden korttelirakenteen sisällä kulkevaa kokoavaa koillis-lounaissuuntaista kevyen liikenteen raittia pidettiin paitsi onnistuneena myös välttämättömänä ratkaisuna rinnemaaston rakennusten ja pihojen huollon ja esteettömien yhteyksien järjestämisessä.

Ehdotukset vaihtelivat huomattavasti pysäköintiratkaisujen teknistaloudellisen toteutettavuuden osalta. Osa ratkaisuista edellyttää laajoja avolouhintoja. Kokonaisuutena kilpailuehdotukset antavat kuitenkin riittävästi eväitä jatkotyöhön. Kaikissa ehdotuksissa pysäköinti on pääosin esitetty keskitettyihin useampikerroksisiin maanalaisiin pysäköintilaitoksiin, mikä antaa myös parhaiten mahdollisuuksia maanvaraisten pihojen ja puistomaisuuden säilyttämiseen. Maanpäällisiä pysäköintirakennuksia pidettiin elävän kaupunkitilan kannalta haastavina. Laadukkaasti toteutettuna niitäkin voidaan jatkossa tutkia pysäköinnin kokonaisratkaisua tukemaan.

## Toteutettavuus

- Teknis-taloudellinen toteutettavuus
- Ilmanlaatu- ja meluvaikutusten huomioiminen

Kaikissa ehdotuksissa oli riittävällä tarkkuudella huomioitu rakennettavuus ja louhintarajoitteet. Osassa ehdotuksista oli teknistaloudellisen toteutettavuuden kannalta enemmän kehitettävää kuin toisissa. Ehdotukset

poikkesivat toisistaan myös toteuttamisen vaiheistusta ajatellen. Vaiheittain toteutettavuuden kannalta pidettiin parhaina ratkaisuja, jotka voidaan rakentaa kortteli kerrallaan ja korttelikoot ovat maltillisia. Oleelliseksi arvioitiin ehdotuksen kehityskelpoisuus niin, että sen olennaisin luonne ja vahvuudet pystytään jatkotyöstössä säilyttämään.

Asuntoratkaisuja on ehdotuksissa esitetty pääosin viitteellisesti, eikä kilpailuohjelmassa lähtökohtaisesti ollutkaan vaatimusta näiden esittämiselle. Ilmalaatu- ja meluvaikutuksia on kaikissa ehdotuksissa tutkittu asunotosuunnittelun osalta vähän. Melusuojaus oli monissa ehdotuksissa arvioitava korttelirakenteen joustavuuden ja kehityskelpoisuuden näkökulmasta. Lähtökohtana on, että kun julkisivulla ylittyy päivällä keskiäänitaso 65dB, tulisi asuntojen avautua myös suuntaan, jossa ohjeartot täyttyvät. Kustaa Vaasan tiehen tiiviisti rajautuvissa kortteleissa melun vaikutukset ulottuvat rakennusmassojen kulmien yli. Korttelirakenteen tulee jatkossa mahdollistaa riittävän melusuojauksen lisäksi hyvä asunotosuunnittelu ja monipuolinen asuntojakauma. Kaikissa ehdotuksissa arvioitiin olevan näiltä osin kehittävää.

## Kerrokantasi-palaute

Kilpailun tuomaristo tutustui Kerrokantasi-palvelussa kilpailuehdotuksista jätettyihin kommentteihin. Kommentteja saatiin yhteensä 391. Kaikki palaute on luettavissa Kerrokantasi-palvelussa. Eniten kommentoitiin säilytettävän puuston määrää, ehdotusten kaupunkivallista ilmettä ja massoitteita, mittakaavaa, katujulkisivua sekä jalankulun- ja pyöräilyn yhteyksiä. Lisäksi kommentoitiin kilpailualueen ulkopuolisia asioita, mm. liikennejärjestelyjä, jotka eivät kuuluneet kilpailutehtävään. Kilpailualueen ulkopuolelle jäävät katualueet suunnitellaan asemakaavoituksen edetessä.

Sovittamisesta rinnemaastoon ja olevaan rakennettuun ympäristöön sekä ihmisläheisestä mittakaavastaan ja ulkoasustaan sai eniten kiitosta ehdotus ”Kaupungin porteilla – Tiedon portailta”. Toiseksi pidetyin oli ehdotus ”Banana Split”. Korttelirakenteen massiivisuudesta ja monotonisuudesta tuli kommentteja varsinkin ehdotuksille ”Bolwerk”, ”Sykloni” ja ”Go go”.

## 5 EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU

### Banana Split

Ehdotuksella on voimakas ja tunnistettava oma luonteensa. Hämeentien kaukonäkymässä korttelirakenne hahmottuu katutilaa selkeäpiirteisesti rajaavana ja korkeussuunnassa rytmikkäästi polveilevana uutena kerrostumanaan. Muurimainen kokonaisuus on itsenäinen ja sellaisenaan uutta identiteettiä positiivisella tavalla luova. Voimakas ilme kaukomaisemassa ja suhde olevaan ympäristöön herättivät tuomaristossa vaihtelevia ajatuksia. Uuden rakenteen katsottiin toisaalta liittyvän hienolla tavalla kantakaupunkiin, toisaalta taas jäävän ympäristöstään turhankin vieraaksi esikaupunkimaiseksi linnakkeeksi. Suhteen lähiympäristöön koettiin ehdotuksessa jäävän hieman irralliseksi ja yliopistonkampuksen sekä Pietari Kalmin kadun luonteeltaan takapihaksi.

Rakentaminen levittäytyy laajalle etelään voimassaolevan asemakaavan rakennusalueen viitoittamana.

Samalla ehdotus on yksi kerrosalaltaan maltillisimmista. Korttelipihat muodostuvat miellyttävän väljiksi ja niiden jakaminen piharaitilla kansipihoihin ja maanvaraisiin pihoihin antaa mahdollisuuksia kiinnostavan pihamiljöön syntymiselle. Rakentamisen sisään rajautuvat pihatilat muodostuvat kuitenkin osin sirpaleisiksi ja ovat luonteeltaan selkeästi rakennettuja pihatiloja. Rakennetta hieman tiivistämällä voitaisiin säästää enemmän olevaa luonnonympäristöä. Rakennusten eteläinen liittyminen Vallilanlaakson maisemaan kaipaisi vielä harkintaa.

Kampusalueen koordinaatistoon sitoutuva kortteliratkaisu on kiinnostava. Se perustuu neljään halkaistuun, rinteeseen sovitettuun ja rakentamiskorkeudeltaan vaihtelevaan umpikorttelin variaatioon. Kortteleiden nurkkiin sijoittuvat sirot 7-12-kerroksiset tornimaiset osat, joita yhdistävät 4-5-kerroksiset jalustaosat. Kortte-



lirakenne ja korkeusvaihtelut tuottavat valoisa ja mittakaavaltaan inhimillistä asumisympäristöä sekä mielenkiintoisia näkymiä. Kortteleiden läpi kulkeva piharaitti kokoaa korttelit yhteen ja antaa hyvän lähtökohdan sekä kohtaamisille, esteettömille yhteyksille että huoltoliikenteen ja kunnossapidon toimivuudelle. Korttelirakenne hyödyntää hyvin rinnemaastoa, vaikkakin muurimaisella rakenteella on kaukonäkymissä hieman tasapäistävä vaikutus. Korttelirakenteen sirot torniosat ovat pienen keroskohtaisen alansa osalta nykytuotannosta poikkeavia. Vastaavia ratkaisuja on Helsingissä suunniteltu erityisen hyvillä sijainneilla, mutta kysymykseksi nousee kestäkö bulevardin varren kustannustaso poikkeavan talotyypin toistuvana ratkaisuna, kun alueella on muitakin hintaanostavia tekijöitä. Korkeampien (IX-XII) rakennusten porrashuonejärjestelyitä ei ole suunnitelmassa huomioitu. Ratkaisun tehostaminen muuttaisi olennaisesti korttelirakenteen ilmettä, jonka viehättävyys perustuu pitkälti juuri siroihin mittasuhteisiin.

Ehdotuksessa jää kaipaamaan aktiivisempaa suhdetta uuden korttelirakenteen ja yliopistokampuksen välille. Alueen palvelukeskittymät on sijoitettu mukavasti tukemaan kampuksen toiminnallista luonnetta Kampusnousun ja Kiihdytin aukion yhteyteen. Toisaalta kaupan saavutettavuus ja näkyvyys Kustaa Vaasan tielle on tässä kokonaisratkaisussa heikko. Pietari Kalmin kadulle olisi toivonut avoimempaa ja toiminnallisempaa luonnetta. Nyt sen varren kivijalkoihin sijoittuu pääosin asumisen varastotiloja. Maanpäällinen pysäköintitalo huoltopihoineen ei muodosta kutsuvaa sisäänkäyntiä Nylanderin puistosta saavuttaessa. Toimistotalon sijoittuminen Kustaa Vaasan tien ja Pietari Kalmin tien kadun risteykseen sekä päiväkodin sijoittuminen Nylanderin puiston äärelle eteläisimmän korttelin jalustaan ovat onnistuneita.

Rajautuminen Kustaa Vaasan tiehen on pääosin onnistunut. Rakentaminen myötäilee tiiviisti Kustaa Vaasan tietä pohjoisosassa ja kääntyy väljemmin kohti Vallilanlaaksoa etelässä. Linjaus on kaupunkimaisen selkeä, mutta vaatii erityisesti pohjoisosan katutaso julkisivuilta paljon. Katutasoon on esitetty kahteen tasoon liike- ja yhteistiloja. Jalankulku sijoittuu Kustaa Vaasan tien tasoon poh-

joisimman korttelin osalta ja eriytyy ylemmälle tasolle Kampusnoususta etelään. Kallioreunan jättäminen näkyviin tuo paikkaan sidottua kiinnostavuutta, mutta jalankulun eriyttäminen kahteen tasoon ei ole lähtökohdallisesti toivottava ratkaisu. Kustaa Vaasan tien kasvillisuuden säilyminen ja korvaaminen uusilla istutuksilla jää ehdotuksessa epäselväksi. Liiketilöiden sijoittumista korttelirakenteen eteläisimpien osien maantasoon pidettiin epärealistisena. Julkisivujen korkeusvaihtelut rytmittävät isossa mittakaavassa onnistuneesti bulevardin varren näkymiä.

Ehdotus on liikenteellisiltä lähtökohdiltaan selkeä. Pysäköinnin jakaminen neljään maltillisen kokoiseen pysäköintilaitokseen on jatkosuunnittelun kannalta joustava lähtökohta. Ajoyhteydet on sijoitettu luonteviin paikkoihin. Pysäköinnin osittainen sijoittuminen koko kerrostalorungon alle aiheuttaa vaikeita rakenneratkaisuja. Hyvät kulkuyhteydet toteutuvat joukkoliikenteen pysäkeiltä. Esteetön reitti Vallilanlaakson suunnasta on huomioitu. Jalankulun ja pyöräilyn reitit ovat monipuolisia ja miellyttäviä lukuun ottamatta Nylanderinpuistosta nousevaa yhteyttä, joka ohjautuu alueelle kapean huoltopihamaisen katutilan kautta. Huoltoreitit on ehdotuksessa pääsääntöisesti hyvin mietitty, tosin Kustaa Vaasan tieltä ei voida sallia huoltoliikennettä vaan katuun rajautuvien liiketilöiden huolto on ratkaistava toisin.

Korttelirakenne muodostaa melulta suojaisia pihvoja. Esitetty pohjoinen kortteli siroine torneineen on myös meluntorjunnan kannalta toimiva, kun kaikki asunnot saadaan avautumaan sisäpihalle. Kulmien pistetaloja tulisi kuitenkin jatkossa todennäköisesti huomattavasti tehostaa. Tämä on pistemäisissä massoissa melualueilla haastavaa ja johtaisi esitetyillä korttelimitoilla todennäköisesti yhtenäisempään lamellirakennusrivistöön Kustaa Vaasan tien varteen. Umpikulmilla melualueille rajautuvien kortteleiden (D, E, F) osalta pohjaratkaisuja ei ole esitetty ja niiden osalta tulisi varmistua nurkka-alueiden toimivuudesta. Suunnitelma edellyttää ehdotuksista vähiten louhintoja.





## Bolwerk

Ehdotuksen kuudesta v-mallisesta korttelinosasta muodostuva suurkortteli levittäytyy varsin pitkälle etelään, suunnittelualueen ohjeelliseen rajaan saakka. Rakenteessa yhdistetään rinteeseen sijoittuvia Kustaa Vaasan tien rajautuvia tasakorkuisia keskikäytävä- tai lamel-liratkaisuja Pietari Kalmin katuun rajautuvia korkeampia pistetaloja. Porrastuva massoittelu tukee rinteen luonnetta ja korkeammat osat liittyvät luontevasti kampusalueen suurten laitosrakennusten kokonaisuuteen. Rakentamista on pyritty liittämään ympäristöönsä ja alueen vehreää ilmettä säilyttämään laajoilla vihertaskuilla. Melualueille pirstaloituneina ne eivät kuitenkaan muodosta miellyttävää/käytettävää viherympäristöä. Kortteliratkaisu koettiin kokonaisuutena omaleimaiseksi ja kiinnostavaksikin, mutta ilmeeltään alueelle vieraaksi ja korostetun esikaupunkimaiseksi.

Liittyminen Kustaa Vaasan tien katutilaan on kontrastinen. Vihertaskut säilyttävät runsaasti olevaa luonnonympäristöä osana katutilaa. Rakennusten päädyt taas rajautuvat katutilaan tiiviisti. Kokonaisuus ei ole tulevan kaupunkibulevardin osalta toivotun urbaani. Hajallaan sijaitsevien liiketilojen menestyminen on epätodennäköistä.

Ehdotuksessa on ansiokkaasti pyritty liittämään uusi rakenne osaksi yliopistokampusta. Pietari Kalmin kokoaava pihakatumaista luonnetta ja aktiivista toiminnallisuutta pidettiin lähtökohdiltaan onnistuneena. Sen liikenteellinen toimivuus vaatisi jatkotarkastelua.

Esitetyt keskikäytäväratkaisuun perustuvat syvärunkoiset rakennusmassat ovat lähtökohdiltaan yksipuolisia, eivätkä yhteen suuntaan avautuvine asuntoineen ole melualueille parhaiten sopivia. Melusuojauksessa tarvittavia erityisiä rakenteellisia ratkaisuja ei ole suunnitelmassa avattu. Korttelirakenne on toki jatkokehitettävissä näiltä osin.

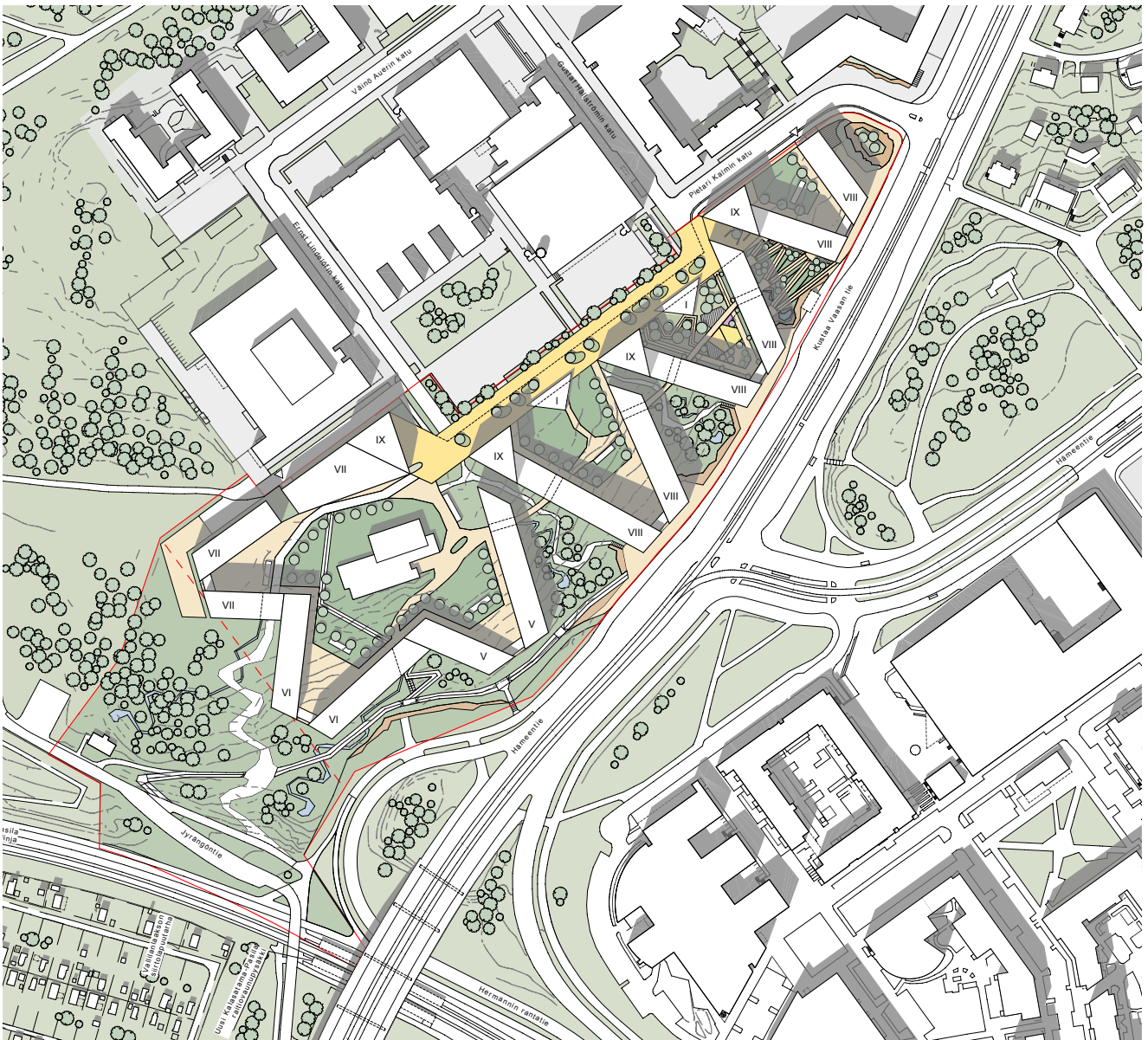
Esitettyä liikenne-, huolto- ja pysäköintiratkaisua ei pidetty realistisena. Pysäköinnin yksiköt ovat pieniä ja sijoittuvat useaan kerrokseen. Huoltoajo on painettu pysäköinnin yhteyteen koko korttelirakennetta kiertävään tunneliin, joka louhitaan myös vihertaskujen alle.

Keveyen liikenteen yhteys Kustaa Vaasan tien pysäkeiltä kampusalueelle on esitetty pitkänä serpentiinireittinä. Sen rinnalla tarvittaneen lyhyempi sisätilaratkaisu.









## Sykloni

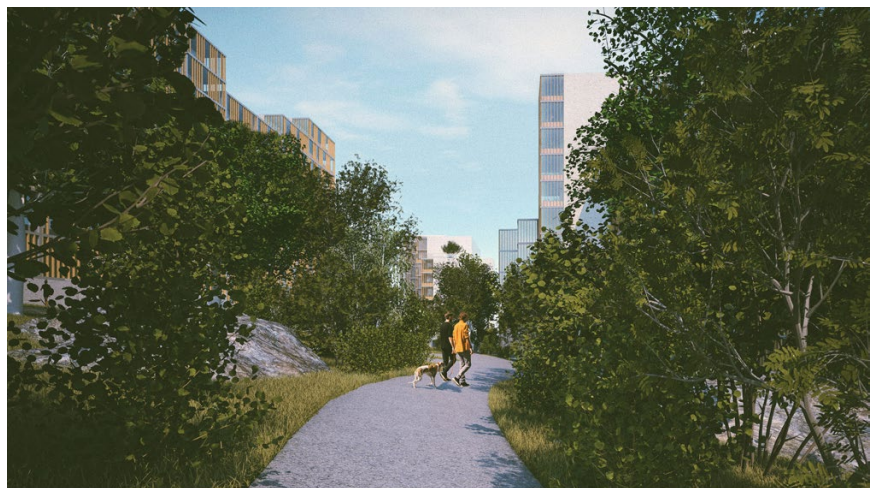
Suunnitelma korostaa laajana säilyvää Nylanderinpuistoa osana vehreää Vallilanlaaksoa. Rakentaminen on keskitetty kahteen korkeussuunnassa polveilevaan lamellinauhaan Kustaa Vaasan tien ja Pietari Kalmin kadun varteen. Alueen eteläkärki avokallioineen jää rakentamatta ja vihervyöhyke jatkuu syvälle korttelin sisään suunnittelualueen pohjoisosaan. Pysäköintijärjestelyt on esitetty viitteellisesti, mutta niiden sijoittuminen rakennusrivistöä myötäillen kokonaan tai osin rakennusrunkojen alle tukee ajatusta yhtenäisen luonnontilaisen alueen säilyttämisestä. Tosin kokonaan rungon alle sijoittuva ratkaisu ei välttämättä ole asuntorakentamisen kannalta perusteltu. Laajana ja yhtenäisenä säilyvän viherrakenteen arvot mm. monimuotoisuuden ja virkistykseen näkökulmasta on tunnistettu. Esitetyt viherkatto- ja hulevesiajatukset tukevat hyvin valittuja lähtökohtia.

Konsepti on johdonmukainen ja siinä on omat ansionsa. Ehdotus ei kuitenkaan muodosta urbaania, elävää ja sekoittunutta kantakaupunkimaista ympäristöä. Rakennusrivistöt jäävät etäälle toisistaan eikä etenään Kustaa Vaasan puoli välttämättä muodostu vetovoimaiseksi asuin ympäristöksi. Ehdotus on myös jäänyt valitettavan luonnosmaiseksi, mikä osaltaan vahvistaa suunnitelman suurpiirteistä ja eriytyneitä metsälähiömäistä luonnetta. Pidemmälle tutkittuna siitä olisi voinut jalostua hienolla

tavalla vehreää luonnonympäristöä ja urbaania kampuskorttelia yhdistävä kokonaisuus.

Kustaa Vaasan tien rakennusmuuri polveilee myös pohjaratkaisun osalta ja se on pilkottu turhankin pienimittakaavaisiin osiin. Tämä synnyttää laajan ja ympäristöhäiriöt huomioiden vaikeasti perusteltavan/käytettävän pienten aukiotilojen sarjan. Massoittelun monotoninen toisteisuus ei luo tulevalle kaupunkibulevardille kiinnostavaa julkisivua. Kustaa Vaasan tien ja Pietari Kalmin kadun risteykseen esitetty sisäänkäyntiaukio ei ole melualueella perusteltu ratkaisu. Esitetty, ansiokas, mutta hieman kilpailutehtävän ulkopuolelle menevä installaatio perustelisi paikkansa paremmin lähempänä kampuksen suojaisaa ydintä.

Päiväkoti sijoittuu luontevalla saattoliikenneyhteydellä Pietari Kalmin kadun päätteeseen metsäpihalle avautuen. Toimistorakennuksen sijainti ja liittyminen oleviin kampusrakennuksiin on perusteltu, joskaan sen ja Dynamicumin väliin jäävä kanjoni ei välttämättä muodosta kutsuvaa kevyen liikenteen saapumista Vallilanlaaksosta. Kaupalliset palvelut tukevat korttelirakenteen urbaanimpaa pohjoispäättyä ja yhteyksiä Kustaa Vaasan tieltä kampukselle.







## Go go

Kolme tehokasta asuinkorttelia on linjattu eteläosaltaan Arcadan korttelin linjaan. Korttelit on rakennettu kompaktisti ja kiinni Kustaa Vaasan tiehen. Suunnittelualan eteläosan olevaa metsäistä rinnettä on säästetty laajasti ja näkymä Vallilanlaakson suuntaan säilyy kaukomaisemassa vehreänä. Rakennetun ja luonnonympäristön raja on turhankin jyrkkä. Kortteleiden mittakaavaa ja ilmettä pidettiin alueelle hieman vieraana ja paremmin esimerkiksi teollisiin ympäristöihin sopivana.

Liittyminen Kustaa Vaasan tiehen on korostetun urbaani. Kasvillisuutta tai rinnekalliota ei ole säästetty korttelien edessä. Katutilan ilme koettiin turhankin massiiviseksi ja tylyksi. Bulevardin varteen kaivattaisiin ripaus inhimillisyyttä. Arkadeja ei pidetty bulevardin varren kävely-ympäristössä miellyttävänä ratkaisuna. Yliopisto-alueelle nousevat sisäänkäyntireitit on linjattu hienosti ympäröivä kaupunkirakenne huomioiden ja niiden geometria voisi hieman kehitettynä toimia myös meluntorjunnan kannalta suotuisasti. Toisaalta aukoiden muoto ja suuntaus eivät tue niiden valoisuutta.

Rakentaminen hyödyntää maastonmuotoja, mikä olisi voinut olla näkyvämpikin teema massoitelussa. Umpikortteleista muodostuva korttelirakenne rajaa sisäänsä suojaisia sisäpihoja ja asunnot on esimerkkikorttelissa esitetty avautumaan sisäpihojen puolelle. Muissa kortteleissa on melualueille osin esitetty varsin syvärunkoisia asuinrakennuksia, jotka johtanevat halkaistuun runkoon ja yksinomaan meluarvot ylittävälle alueelle avautuviin asuntoihin. Näiden melusuojausten ratkaisuja ei ole kerrottu.

Päivittäistavarakauppa sijaitsee näkyvällä paikalla kampukselle nousevan aukion reunalla ja on helposti saatavissa erityisesti Kustaa Vaasan tien joukkoliikennettä käyttäville. Esteettömät sisäyhteydet Kustaa Vaasan tieltä Pietari Kalmin kadulle voidaan luontevasti toteuttaa liiketilojen yhteyteen. Toisaalta kaupan sijainti jää hieman sivuun Vallilanlaaksosta saapuville ja sijainti Kustaa Vaasan tien äärellä on johtanut järeään huoltoratkaisuun.

Uusi toimistorakennus sijoittuu luontevasti Dynamicumin yhteyteen, joskaan se ei välttämättä muodosta kutsuvaa sisäänkäyntiä Vallilanlaakson suunnasta. Uudisrakennuksen alla oleva pysäköinti sijoittuu louhinnan kannalta kriittiselle alueelle.

Liikenne- ja pysäköintiratkaisut on tutkittu huolella ja pääsääntöisesti onnistuneesti, mutta ne ovat osin alueen mittakaava ja katu-ympäristö huomioiden raskaita. Ramppien ja maanalaisten ajoyhteyksien määrä on suuri suhteessa autopaikkojen määrään. Maisemallinen ote ja pihatilojen käsittely on erityisen ansiokasta ja johdonmukaista. Alueen läpi kulkevat esteettömät kevyen liikenteen ja huollon reitit ovat toimivia. Yhteys Kalasataman pysäkillä ei ole kovin suora.

Maanalaiset järjestelyt edellyttävät laajoja avolouhintoja.







## Kaupungin porteilla - Tiedon portaille

Ehdotuksessa on hienolla tavalla tunnistettu vehreän Vallilanlaakson ja yliopistokampuksen vahvuudet alueellisen identiteetin luomisessa ja fyysisen rakenteen ytimessä. Suunnitelmassa on pyritty löytämään ne tekijät, jolla uusi rakenne voidaan luontevasti nivoa sekä toiminnallisesti että kaupunkirakenteellisesti osaksi olevaa kampusta ja kantakaupunkia. Näin kokonaisuudesta muodostuu enemmän kuin osiensa summa ja alueelle luodaan mahdollisuudet muodostua elinvoimaiseksi, monipuoliseksi, vehreäksi ja urbaaniksi kampusrakenteeksi.

Kokonaisratkaisu lähtee paikan erityispiirteistä ja vahvuuksista sekä niiden tulkinnasta. Lähiympäristöä on tutkittu huolella ja eläytyen. Rakentaminen noudattaa ympäristönsä koordinaatistoa ja rajautuu eteläosassa Arcadan korttelin kanssa samaan linjaan. Suunnittelualueen eteläkärjen metsämaisema säilyttää kaupunki- ja maisemakuvassa merkittävän roolinsa. Suunnittelualueella yhdistyvät mittakaavaltaan erilaiset rakennus- ja korttelityypit. Tulevaan kaupunkibulevardiin rajaudutaan umpikortteleilla, avoimempi rakenne liittyy uudet korttelit luontevasti osaksi kampusrakennetta. Korttelirakenne nousee yliopistonmäelle ja tukee topografian näkyvyyttä kaukomaisemassa. Uusi korttelirakenne muodostaa rauhallisen jalustan mäen päällä sijaitseville yliopistorakennuksille. Asuinkortteleita ja yliopistoa yhdistävä avoin rakenne on yksinkertaisuudessaan oivaltava. Toimistotalo on sijoitettu onnistuneesti Kustaa Vaasan tien ja Pietari Kalmin kadun risteykseen. Perspektiivikuvat antavat lupauksia alueelle syntyvän lähimiljöön laadusta. Maisemasuunnittelu on kokonaisuutena johdonmukaista ja eläytyvää. Alueelle syntyy miellyttäviä ja monipuolisia kaupunkitiloja

Suurin osa palveluista sijaitsee lähellä kampusta liittäen kampusta ja uutta rakennetta yhteen. Päivittäistavarakauppa yläpuolisine asuinrakennuksineen, lukio ja päiväkotit sijaitsevat avoimeen rakenteeseen. Asuinrakennusten katutasossa sijaitsee pienempiä työtiloja. Rakennusten mittakaava luo inhimillistä ympäristöä suurten laitusrakennusten rinnalle. Avoimen rakenteen tunnistettavaa rakentamistapaa kattomuotoineen ja

materiaaleineen pidettiin onnistuneena. Pietari Kalmin katu ympäristö on esitetty aktiiviseksi kaupunkitilaksi, jolle eri toiminnot avautuvat monipuolisesti. Sen koettiin kokoavan kampusaluetta ja muodostavan miellyttävää jalankulku ympäristöä. Katutilan mitoitus ja toimivuus eivät kuitenkaan täysin aukea suunnitelmista. Shared space osuus vaatii harkintaa. Kadunvarsipysäköinti on ristiriidassa jalankulun kanssa.

Liittyminen kaupunkikuvaan ja vihermaisemaan on pääosin selkeäpiirteistä ja onnistunutta. Periaatteelliset materiaalivalinnat ja esimerkiksi umpikortteleiden jakaminen jalustaltaan eri materiaaliin vaikuttavat perustelluilta lähtökohdilta. Vihertaskut tuottavat erilaisen ja kiinnostavan lähestymistavan kaupunkibulevardiin. Kustaa Vaasan tielle muodostuu kuitenkin turhan väljien ja melualueella vaikeasti käytettävien aukiotilojen sarja. Rajausta tulisi tutkia tiiviimmäksi ja urbaanimmaksi, pääosin katuälyä myötäileväksi. Ehdotuksessa esitetyt sinänsä mielenkiintoiset aukioiteemat toimisivat parhaiten keskittynään muutamaan erityispaikkaan, esimerkiksi korostamassa tärkeitä yhteyksiä Kustaa Vaasan tieltä kampukselle. Paikallisten erityispiirteiden, kuten puiden ja kallioleikkausten ottamista osaksi kaupunkibulevardia pidettiin kiinnostavana ja toivottavana ratkaisuna. Rakentaminen sijoittuu katutasoon pohjoisimmissa kortteleissa ja kallioireunoja säästämällä tasolle eteläosassa. Jatkossa on oleellista ratkaista huoltoliikenne ja kevyen liikenteen väylien mitoitus. Rajautuminen katutilaan on suunnitelmassa osin esitetty ristiriitaisesti.

Terassoituvat umpikorttelit ottavat hienosti maastonmuodot huomioon. Kaikki rakennukset on esitetty viherkattoisina. Suunnitelma on korttelirakenteen osalta tehokas, mikä antaa jatkossa mahdollisuuksia tutkia korttelirakenteen voimakkaampaakin rakeisuutta tai terassoitumista. Tämä voisi parantaa pihojen valonsaantia ja keventää korttelin hieman raskasta ilmettä katunkymissä. Umpikortteleiden välisten kujien mitoitus vaikuttaa tiukalta esitetyllä tavalla istutettuina.

Suunnitteluratkaisuja on osin esitetty myös suunnittelualueen ulkopuolelle. Kokonaisuuden onnistuminen



ei kuitenkaan ole näistä riippuvainen. Lisärakentaminen Physicumin kaakkoispuolelle on kiinnostava ajatus, jota on hyvä jatkossa selvittää tarkemmin. Lukiotontille ei voida esittää alueen pysäköintiä. Toisaalta pysäköintiä on ehdotuksessa esitetty lukumääräisesti enemmän kuin muissa ehdotuksissa ja pääosa tarvittavasta paikosta saadaan mahtumaan suunnittelualueen kahteen pysäköintilaitokseen. Pysäköinnin osittainen sijoittuminen koko kerrostalorungon alle aiheuttaa vaikeita rakeneratkaisuja ja laitokset edellyttävät avolouhintoja. Ajo-yhteys pohjoisimpaan pysäköintilaitokseen sijoittuu liian lähelle Kustaa Vaasan tien liittymää. Oleellista on jatkossa säilyttää myös maanvaraisia pihvoja tehokkaan korttelirakenteen sisällä.

Istutettu ja terassoitu aukiotila muodostaa kutsuvan portin Kustaa Vaasan tieltä kampukselle. Esteetön yhteys on osoitettu julkisella hissiyhteydellä aukion liiketilojen yhteyteen. Yhteydet Kalasataman raitiotien pysäkeiltä ja Vallilanlaaksosta ohjautuvat hyvin ja muodostuvat kutsuviksi. Esteetöntä yhteyttä ei tästä suunnasta ole

esitetty. Umpikortteleiden kokoavaa koillis-lounaissaun- taista kevyeen liikenteen esteetöntä yhteyttä tai huolto- ja kunnossapidon reittejä ei ole esitetty.

Rakennukset ovat korkeintaan kahdeksankerroksisia ja tavanomaisin ratkaisuin toteutettavissa. Umpikort- teleiden melualueelle sijoittuvia kulmalamelleja ei ole asuntojen osalta esitetty. Kulmalamelleissa on haas- teena saada kohtuukokoisia asuntoja niin, että asunnot avautuvat aina myös melulta suojatulle alueelle. Kort- telirakenteen tulee jatkossa mahdollistaa myös pienet asunnot bulevardin varteen. Pihatilat ovat hyvin melulta suojattuja.

Suunnitelma vaatii jatkokehitystä mm. pysäköinnin, kort- telirakenteen läpi kulkevien esteettömien kevyen liiken- teen, huollon ja tulvareittien osalta sekä Kustaa Vaasan tien rajautumisen osalta. Suunnitelman katsottiin kuitenkin olevan joustava jatkokehityksen osalta eivätkä jatkokehitystarpeet olennaisesti muuta suunnitelman luonnetta.







# 6 KILPAILUN TULOS

## 6.1 TUOMARISTON PÄÄTÖS

Tuomaristo valitsi yksimielisesti kilpailun voittajaksi ehdotuksen nimimerkillä ”Kaupungin porteilla – Tiedon portailla”. Lisäksi tuomaristo päätti jakaa kunniamaininnan nimimerkille ”Banana Split”.

## 6.2 TUOMARISTON SUOSITUKSET

Tuomaristo suosittelee, että voittanutta kilpailuehdotusta kehitetään kilpailun jälkeen maanomistajien ja Helsingin kaupungin ohjauksessa asemakaavan viite-suunnitelmaksi. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida ehdotuskohtaisessa arvostelussa esiin tuodut asiat sekä seuraavat jatkokehitysohjeet.

- Rajautumista Kustaa Vaasan tiehen tulee kehittää urbaanimmaksi. Rakennusten tulee pääosin rajautua Kustaa Vaasan tiehen sen linjausta myötäillen. Suunnitelman mukaisia alueellisia erityispiirteitä korostavia ratkaisuja kuten avokallioita ja säilyvää puustoa ei tule kuitenkaan unohtaa. Niiden sijoittumien ja määrä on jatkossa harkittava tarkoin. Kustaa Vaasan tien liiketilojen luontevat huoltoratkaisut ovat katumiljöön onnistumisen kannalta oleellisia.
- Pysäköintiratkaisuja tulee kehittää. Tulevan lukion tontille ei voi esittää suunnittelualueen pysäköintiä. Pysäköintikansien ulottumista koko kerrostalorungon alle tulisi rakenteellisesti välttää.
- Pietari Kalmin kadulle esitetty shared space ratkaisu vaatii harkintaa. Huoltoliikenne tulee ratkaista niin, että ajatus viihtyisästä jalankulkuympäristöstä säilyy.
- Umpikortteleiden läpi tulee osoittaa esteettömät yhteydet sekä huolto- ja kevyen liikenteen reitit.



### 6.3 ARVOSTELUPÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS

Tuomaristo hyväksyi ja allekirjoitti arvostelupöytäkirjan.

Helsingissä 7.10.2019



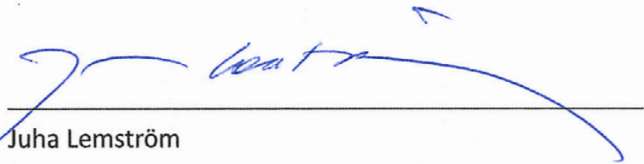
Pirjo Ranta  
Helsingin Yliopisto, Arkkitehti



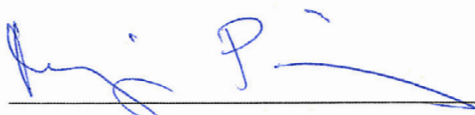
Jaana Ihalainen  
Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy, Toimitusjohtaja



Mauri Sahi  
Senaatti-kiinteistöt, Johtaja, Kiinteistökehitys ja -myynti



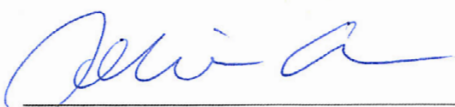
Juha Lemström  
Senaatti-kiinteistöt, Operatiivinen johtaja



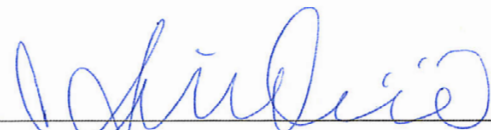
Marja Piimies  
Helsingin kaupunki, Asemakaavapäällikkö



Salla Hoppu  
Helsingin kaupunki, Arkkitehti, Asemakaavoitus



Selina Anttinen  
Arkkitehti SAFA



Annina Vainio  
kilpailusihteeri, Sitowise Oy

## 6.4 TEKIJÄTIETOJEN AVAUS

Arvostelupöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen tuomari avasi tekijätiedot. Ehdotusten tekijöiksi osoittautuivat seuraavat työryhmät:

### **Kaupungin porteilla – Tiedon portaille**

tekijänoikeudet:

**Schauman & Nordgren Architects Oy**  
**MASU Planning Oy**  
**Schauman Arkkitehdit Helsinki Oy**

tekijät:

Schauman & Nordgren Architects  
Ted Schauman, arkkitehti  
Jonas Nordgren, arkkitehti  
Kristian Kontula, arkkitehti  
Lasse Kristensen, arkkitehti  
Emanuele Biscaro, arkkitehti  
Paulina Schroeder, arkkitehti yo.  
Erik Huhtamies, arkkitehti yo.  
Francesca Bellú, arkkitehti yo.

MASU Planning

Malin Blomqvist, maisema-arkkitehti  
Sune Oslev, maisema-arkkitehti  
Elina Kataja, maisema-arkkitehti  
Lauri Mikkola, maisema-arkkitehti  
Rosaliina Luminiitty, maisema-arkkitehti yo.  
Linda Guldbæk Nielsen, maisema-arkkitehti yo.  
Pil Bjerre Brink, arkkitehti, maisema-arkkitehti yo.

Schauman Arkkitehdit Helsinki Oy  
Joonas Kanerva, arkkitehti  
Elina Merilä, arkkitehti yo.

Avustajat:

WSP Finland Oy  
Jouni Ikäheimo, liikennesuunnittelu

### **Banana Split**

Tekijät:

**Arkkitehdit Rudanko+Kankkunen Oy**  
(tekijänoikeus, rakennussuunnittelu)

### **Nomaji maisema-arkkitehdit Oy**

(tekijänoikeus, maisemasuunnittelu)

Työryhmä:

Hilla Rudanko, Arkkitehti SAFA  
Anssi Kankkunen, Arkkitehti SAFA  
Kuisma Rasilainen, Arkkitehti  
Kiira Piironen, Arkkitehti SAFA

Mari Ariluoma, Maisema-arkkitehti, MARK  
Annika Pousi, Maisema-arkkitehti, MARK  
Laura Tuorila, Tilasuunnittelija TaM

Liikennesuunnittelu:

Aapeli Turunen, Ramboll Finland Oy

## Bolwerk

### Arkkitehtitoimisto Heikki Viiri Oy (tekijänoikeus)

#### Tekijät:

Heikki Viiri, arkkitehti SAFA  
Santtu Hyvärinen, Ark Yo  
Saku Kuittinen, arkkitehti SAFA

#### Maisemasuunnittelu:

Minna-Maija Sillanpää, maisema-arkkitehti MARK

#### Avustaja:

Bruno Vaz, arkkitehti

## Sykloni

### Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy

(tekijänoikeus)

#### Tekijät:

Mikko Heikkinen, professori, arkkitehti SAFA  
Markku Puumala, arkkitehti SAFA  
Janne Kentala, arkkitehti SAFA  
Markku Komonen, professori, arkkitehti SAFA

#### Avustajat:

Timo Mertsalmi, arkkitehti SAFA  
Jere Toivonen, arkkitehtiylioppilas

#### Maisemasuunnittelijat:

Nomaji maisema-arkkitehdit Oy

Riikka Nousiainen, maisema-arkkitehti MARK  
Anni Järvitalo, maisema-arkkitehti MARK  
Miisa-Maari Ulmanen, maisema-arkkitehti yo

#### Taiteilijat:

Tommi Grönlund  
Petteri Nisunen

## Go go

### JKMM Arkkitehdit Oy

(arkkitehtisuunnitelman tekijänoikeudet)

#### Tekijät:

Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA  
Asmo Jaaksi, arkkitehti SAFA  
Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA  
Juha Mäki-Jyllilä, arkkitehti SAFA

#### Avustajat:

Kristian Forsberg, arkkitehti SAFA  
Samuli Summanen, arkkitehti SAFA  
Salla Oikkonen, arkkitehti SAFA  
Marko Pulli, arkkitehti

### VSU Maisema-arkkitehdit Oy

(maisemasuunnitelman tekijänoikeudet)

Outi Palosaari, arkkitehti SAFA, maisema-arkkitehti  
MARK  
Terhikki Vaarala, maisema-arkkitehti MARK

### Muut asiantuntijat

Liikennesuunnittelu  
WSP Oy  
Harri Haantio, RI

Senaatti

Helsinki



HELSINGIN YLIOPISTO

# KUMPULANMÄEN

## arkkitehtuurikutsukilpailu

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA